

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до навчального плану

Код та найменування спеціальності 106 «Географія»

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціалізація «Економічна та соціальна географія»

Освітня програма «Економічна та соціальна географія»

Форма навчання денна, заочна

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання 90 кредитів (1,4 роки навчання)

Навчальний план, затверджений вченою радою факультету геології, географії, рекреації і туризму (13 березня 2017 р., протокол № 12), Вченою радою Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (27 березня 2017 р., протокол № 5).

Відповідність вимогам стандарту вищої освіти (в разі наявності): Умови прийому розробляє Міністерство освіти і науки України. Згідно з ними Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна розробляє власні правила прийому, які затверджуються Міністерством освіти і науки України.

Відповідність вимогам професійного стандарту (в разі наявності)

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання: Навчання за освітньою програмою «Економічна та соціальна географія» підготовки магістра за спеціальністю 106 «Географія» можуть громадяни України, зарубіжних країн, інші, які мають базову вищу освіту за освітньою програмою підготовки бакалавра. Абітурієнти повинні мати державний документ про освіту встановленого зразка. Вступники, що мають диплом бакалавра за спеціальністю 106 «Географія», проходять конкурсний відбір за результатами вступних випробувань зі спеціальності та іноземної мови.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
Нормативні дисципліни		
<i>1.1. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для засвоєння загальнопрофесійних дисциплін; - розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку та взаємодії природи і суспільства й уміння їх використовувати у професійній, соціальній, педагогічній діяльності; - здатність використовувати професійні знання з фізичної та соціально-економічної географії у процесі комплексного вивчення територій. 	<p>Знання: головні закономірності розвитку глобальних проблем, глобалізації, глобалістики; суть окремих «великих» та «малих» глобальних проблем людства, форми їх прояву в різних регіонах світу, причинно-наслідкові зв'язки між ними; сутність концепції сталого розвитку як стратегії розвитку людства на XXI ст., її географічний аспект.</p> <p>Уміння і навички: аналізувати процеси глобалізації як історичного процесу, глобальні проблеми світу за територіальним принципом; класифікувати глобальні проблеми людства за походженням, гостротою прояву у різних регіонах світу; пропонувати заходи щодо розв'язання глобальних проблем сучасності.</p>	Глобальні проблеми сучасності
<i>1.2. Цикл фундаментальної підготовки</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання в галузі сучасних інформаційних технологій; навички застосування програмних засобів; уміння створювати бази даних та використовувати Інтернет-ресурси; - уявлення про суспільно-географічні відношення і зв'язки, суспільно-географічні процеси, соціогеосистеми, їх підсистеми та елементи; - здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення дослідницьких завдань у галузі економічної та соціальної географії. 	<p>Знання: типи інформаційного обміну і види інформації в соціогеосистемах; механізми та сутність інформаційних процесів у соціогеосистемах.</p> <p>Уміння і навички: застосовувати методи дослідження та аналізу інформаційних процесів у соціогеосистемах; використовувати інформаційні показники у суспільно-географічних дослідженнях.</p>	Інформаційна географія і ГІС
<ul style="list-style-type: none"> - знання наукових теорій, концепцій і парадигм економічної та соціальної географії; - уявлення про сучасні суспільно-географічні 	<p>Знання: базові концепції та методика зарубіжної суспільної географії; сучасні напрями суспільно-географічних досліджень окремих національних шкіл.</p>	Зарубіжні теорії суспільної географії

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>підходи, загальнонаукові та спеціальні методи, методики суспільно-географічних досліджень;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді; - здатність працювати в міжнародному контексті та в глобальному інформаційному середовищі за професією. 	<p>Уміння і навички: вести наукову дискусію із суспільно-географічної проблематики; реферувати англійськомовні суспільно-географічні праці; робити презентацію результатів наукових досліджень англійською мовою.</p>	
<p>1.3. Цикл професійної та практичної підготовки</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - уявлення про суспільно-географічні відношення і зв'язки, суспільно-географічні процеси, соціогеосистеми, їх підсистеми та елементи; - здатність використовувати теоретичні знання і практичні навички системного аналізу, суспільно-географічного моделювання та прогнозування суспільно-географічних об'єктів і процесів; - знання про основні підходи та особливості моніторингу соціально-економічного розвитку регіонів. 	<p>Знання: теоретичні та методичні основи суспільно-географічного прогнозування; сутність, класифікацію, чинники, закономірності розвитку суспільно-просторових процесів.</p> <p>Уміння і навички: застосовувати методики суспільно-географічного прогнозування регіонального розвитку;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробляти прогнози розвитку процесів формування та використання природних, трудових, фінансових, технологічних ресурсів, демо-, промислово-, аграрно- та соціально-просторових процесів у регіонах. 	<p>Суспільно-географічне прогнозування</p>
<ul style="list-style-type: none"> - здатність використовувати професійні знання з фізичної та соціально-економічної географії у процесі комплексного вивчення територій; - знання про основні підходи та особливості моніторингу соціально-економічного розвитку регіонів. 	<p>Знання: класифікації туристсько-рекреаційних ресурсів; регіональні відмінності туристсько-рекреаційних ресурсів світу.</p> <p>Уміння і навички: визначати суспільно-географічні особливості туристсько-рекреаційних ресурсів окремих країн для розвитку туризму і рекреації; давати оцінку туристсько-рекреаційних ресурсів окремих країн.</p>	<p>Туристсько-рекреаційні ресурси світу</p>
<ul style="list-style-type: none"> - знання наукових теорій, концепцій і парадигм економічної та соціальної географії; - сучасні уявлення про суспільно-географічні 	<p>Знання: поняття про системний аналіз та моделювання при вирішенні суспільно-географічних задач; сучасна методологія використання системного аналізу, моделей та комп'ютерних</p>	<p>Просторовий та системний аналіз в суспільній географії</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>відношення і зв'язки, про суспільно-географічні процеси, соціогеосистеми, їх підсистеми та елементи;</p> <p>- здатність використовувати теоретичні знання і практичні навички системного аналізу, суспільно-географічного моделювання та прогнозування суспільно-географічних об'єктів і процесів.</p>	<p>технологій при дослідженні соціально-географічних систем.</p> <p>Уміння і навички: використовувати системний аналіз та математичні моделі в суспільно-географічних дослідженнях.</p>	
<p>- здатність до адаптації та дії в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом;</p> <p>- здатність генерувати нові ідеї;</p> <p>- здатність проводити підготовчі заходи та польові суспільно-географічні дослідження, використовувати універсальні аналітичні методи та прийоми обробки статистичних даних;</p> <p>- володіння основами дослідницької діяльності, уміння застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, дослідницькі навички;</p> <p>- здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними базами даних, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації та її графічної візуалізації у суспільно-географічних дослідженнях;</p> <p>- визнання морально-етичних аспектів досліджень і необхідності інтелектуальної доброчесності, а також професійних кодексів поведінки.</p>	<p>Знання: основи наукових досліджень; нові напрями в сучасній суспільній географії; алгоритм суспільно-географічного дослідження; методи пізнання; основні джерела інформації.</p> <p>Уміння і навички: оволодіти сучасними методами, формами організації та засобами науково-дослідницької діяльності, прийомами наукового аналізу суспільно-географічних процесів; визначати основні етапи наукової діяльності, розробляти алгоритм наукового дослідження; працювати із статистичними базами даних, збирати, узагальнювати та обробляти статистичну інформацію; використовувати географічні інформаційні технології для вирішення дослідницьких завдань у галузі професійної діяльності.</p>	<p>Науково-дослідницька практика</p>
<p>- здатність до адаптації та дії в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом;</p>	<p>Знання: закріплення теоретичних знань, набутих під час вивчення навчальних дисциплін; розширення економічного і соціального</p>	<p>Виробнича практика</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<ul style="list-style-type: none"> - здатність генерувати нові ідеї; - володіння основами дослідницької діяльності, уміння застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, дослідницькі навички; - здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення дослідницьких завдань у галузі економічної та соціальної географії; - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді. 	<p>кругозору студентів, набуття виробничого і соціального досвіду.</p> <p>Уміння і навички: оволодіти сучасними методами, формами організації та засобами науково-дослідницької діяльності, прийомами наукового аналізу суспільно-географічних процесів; оволодіти новими інформаційними і комп'ютерними технологіями дослідження; сформувати засади спільної творчої діяльності, ефективних комунікативних взаємодій.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до адаптації та дії в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом; - здатність генерувати нові ідеї; - здатність здійснювати педагогічну діяльність та викладати дисципліни професійної підготовки у ВНЗ; - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді; - розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей. 	<p>Знання: структура системи географічних знань, умінь і навичок; особливості засобів навчання географічних дисциплін; форми, методи і прийоми навчальної діяльності у ВНЗ.</p> <p>Уміння і навички: застосовувати різноманітні методи навчання і форми перевірки знань для ефективного досягнення поставленої дидактичної мети; дотримуватися основних дидактичних принципів – науковості, систематичності, наочності, доступності, індивідуального підходу тощо; організовувати виховну роботу зі студентами.</p>	Асистентська практика
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - здатність генерувати нові ідеї; - володіння основами дослідницької діяльності, уміння застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи 	<p>Знання: закріплення теоретичних знань, набутих під час вивчення навчальних дисциплін; методи і методики суспільно-географічного дослідження об'єктів та процесів; теоретичні основи застосування геоінформаційних систем та технологій у суспільно-географічних дослідженнях.</p> <p>Уміння і навички: володіти сучасними методами науково-</p>	Дипломна робота

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>досліджень, дослідницькі навички;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати вміння роботи зі статистичними базами даних, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації та її графічної візуалізації; - визнання морально-етичних аспектів досліджень і необхідності інтелектуальної доброчесності, а також професійних кодексів поведінки. 	<p>дослідницької діяльності, прийомами наукового аналізу суспільно-географічних процесів; працювати із статистичними базами даних, використовувати географічні інформаційні технології для вирішення практичних завдань у професійній діяльності; оформляти текст наукової роботи; захищати результати досліджень.</p>	

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
Навчальні дисципліни за вибором		
2.2. Цикл фундаментальної підготовки		
<ul style="list-style-type: none"> - знання наукових теорій, концепцій і парадигм економічної та соціальної географії; - уявлення про сучасні суспільно-географічні підходи, загальнонаукові та спеціальні методи, методики суспільно-географічних досліджень; - володіння основами дослідницької діяльності, уміння застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, дослідницькі навички; - визнання морально-етичних аспектів досліджень і необхідності інтелектуальної доброчесності, а також професійних кодексів поведінки. 	<p>Знання: нові напрями в сучасній суспільній географії; алгоритм суспільно-географічного дослідження; методи пізнання; основні джерела інформації.</p> <p>Уміння і навички: оволодіти навичками науково-дослідницької діяльності за спеціалізацією «Економічна та соціальна географія»; робота з джерелами наукової інформації, визначати основні етапи наукової діяльності, розробляти алгоритм наукового дослідження.</p>	<p>Науковий семінар</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації; - здатність використовувати професійні знання з фізичної та соціально-економічної географії у процесі комплексного вивчення територій. 	<p>Знання: особливості і закономірності формування та функціонування агропромислових комплексів як територіальних структур сучасного господарства.</p> <p>Уміння і навички: використовувати методики та різноманітні методи дослідження АПК різних ієрархічних рівнів.</p>	Географія АПК
2.3. Цикл професійної та практичної підготовки		
<ul style="list-style-type: none"> - здатність використовувати професійні знання з фізичної та соціально-економічної географії у процесі комплексного вивчення територій; - знання про основні підходи та особливості моніторингу соціально-економічного розвитку регіонів; - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації. 	<p>Знання: територіальна організація держав світу; міжнародні організації та взаємовідносини України з ними на сучасному етапі розвитку.</p> <p>Уміння і навички: складати порівняльні характеристики країн за певними ознаками; аналізувати сучасний стан взаємовідносин України з ЄС, НАТО; застосовувати картографічну інформацію для суспільно-географічної характеристики країн.</p>	Географічне країнознавство
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для засвоєння загальнопрофесійних дисциплін; - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді; - здатність працювати в міжнародному контексті та в глобальному інформаційному середовищі за професією; - розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей. 	<p>Знання: сучасні концепції та тенденції розвитку менеджменту; основи наукової організації праці керівника; технології прийняття управлінських рішень.</p> <p>Уміння і навички: застосовувати різні підходи до управління; володіти методами мотивування, стимулювання якісної роботи персоналу; організовувати власну працю та працю персоналу.</p>	Менеджмент підприємницької діяльності
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання в галузі сучасних інформаційних технологій; навички застосування програмних засобів; уміння створювати бази даних та використовувати Інтернет-ресурси; - здатність використовувати професійно профільовані знання і практичні навички для 	<p>Знання: теоретичні основи і прикладні засоби впровадження геоінформаційних систем (ГІС) та відповідних технологій, апаратних і програмних засобів розробки схем територіального менеджменту в різних предметних галузях.</p> <p>Уміння і навички: робота з геоінформаційними системами і застосування геоінформаційних технологій, що забезпечують</p>	Інформаційні технології в територіальному менеджменті

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>розробки та впровадження механізмів територіального менеджменту, районного планування, складання планів та програм соціально-економічного розвитку регіонів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення дослідницьких завдань у галузі економічної та соціальної географії; - здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними базами даних, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації та її графічної візуалізації у суспільно-географічних дослідженнях. 	<p>побудову, відображення, обробку і вивід графічної та атрибутивної інформації – геоданих стосовно різноманітних схем територіального менеджменту.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку та взаємодії природи і суспільства й уміння їх використовувати у професійній, соціальній, педагогічній діяльності; - здатність використовувати професійні знання з фізичної та соціально-економічної географії у процесі комплексного вивчення територій; - знання про основні підходи та особливості моніторингу соціально-економічного розвитку регіонів; - здатність використовувати професійно профільовані знання і практичні навички для розробки та впровадження механізмів територіального менеджменту, районного планування, складання планів та програм соціально-економічного розвитку регіонів. 	<p>Знання: проблеми регіонального соціально-економічного розвитку; засади регіональної політики.</p> <p>Уміння і навички: аналізувати регіональний соціально-економічний розвиток з точки зору суспільної географії; обґрунтовувати індикатори стійкого розвитку; виконувати суспільно-географічний аналіз регіонів України, прогнозувати різні сценарії їх переходу до стійкого розвитку.</p>	<p>Практикум з проблем регіонального розвитку</p>